CENZURAT.

PLAIURI SĂCELENE

Anul V. Nr. 3-4.

BIBLIOTECA TEOLOGICĂ DE CETIRE DT. ALEXANDRU BORZA
„ASTRA"
BRAȘOV

Martie-Aprilie
• 1938 •

Anul V. Nr. 3-4. **Martie-Aprilie 1938.**

Plaiuri Săcelene

APARE ODATĂ PE LUNĂ

Revistă fondată în anul 1934. • Cont la C. E. C. Nr. 25.187.

Redactor: Victor Tudoran.

CUPRINSUL:

NICOLAE VERZEA: Invierea Domnului.
VICTOR TUDORAN: Sonetul sărutului.
VLAD ŞEITAN: Viitorul Săcelelor. III.
DIMITRIE DANCIU: Infiripare (versuri).
POEZIA TÂNĂRĂ: N. Moroianu, Vasile Dima.
VICTOR TUDORAN: Din Ardeal prin Muntenia în Oltenia.

Cronica literară: *„Agricultura în Statele Unite"* de Aurelian Pană (Ing.) Alex. Stroe. *„Viaţa economică a României"* de Victor Jinga (Ion Sulu). *„Amurg"* poezii de Gh. Cuza (Victor Ion Critu) *„Actualitatea doctrinei solidariste"* de Victor Jinga (Ion Păltănea).

Cronica săceleană: *Pildă creştinească* Lista contribuenţilor la repararea bisericii Sf. Adormire din Satulung. Anul 1937.

Cronica mărunţă: *Din lună în lună* (Ion Păltănea). *Satulungene.* (V.S.) *„Gând Românesc"* (Victor Ion Critu). Cuvinte de omenie bunilor Săceleni (v. j.). *Banca Populară Săceleana* (Bilanţul şi Contul de profit şi pierdere), Abonaţii noştri. *Note literare:* Gazeta Transilvaniei (Plaiuri Săcelene). Cotidianul „Ardealul" (Ion Păltănea). Ecouri din presă despre „Plaiuri Săcelene". Cărţi-Reviste-Ziare.

COPERTA: Iisus pe cruce, clişeu în zinc.

Revista noastră se desface în toată ţara şi în Capitală, prin
Oficiul de Librărie „Alexandru Pasere"
Bucureşti I., Str. Carol I. No. 26.

SPRE ŞTIINŢĂ:

- Oricine reţine primul număr trimis de noi se consideră abonat pe un an întreg.
- Manuscrisele primite la redacţie nu se înapoiază.
- Toate revistele şi ziarele primite la redacţie, vor fi amintite la rubrica respectivă, în baza reciprocităţii.
- In limita spaţiului disponibil, vom recenza cărţile, revistele şi ziarele primite la redacţie.
- Articolele privitoare la Săcele vor fi preferate.
- In aranjarea materialului din corpul revistei, ne conducem numai de necesităţile technicei tipografice fără nicio altă consideraţie.
- Cerem revistelor şi ziarelor din ţară să răspundă schimbului nostru.
- Vom fi recunoscători acelora ce ne vor trimite adresele exacte ale rudelor şi prietenilor de origine săceleană, despre care cred că ar putea abona revista.

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora cari prin articolele lor înţeleg să contribue la cunoaşterea şi progresul acestor sate.

SĂCELENI când vizitați sau treceți prin **BRAȘOV** veți fi bine serviți numai la

RESTAURANTUL

GĂRII

subt conducerea săcelenilor

Ciupală și Ardeleanu

proprietari și ai

BODEGEI și RESTAURANTULUI „PROMENADĂ"

lângă stația de **tramvai** Brașov-Satulung

Mâncări calde și reci. - Vinuri alese.

De vreți să vă cadă bine,
Ascultați-mă pe mine,
Mâncați fără multă sfadă
La „Bodega Promenadă"!

De cumva v'ați îmbătat!
E tramvalu-alăturat,
Și te duce măi fârtate
Până'n cele „șapte sate"!

Duşumele nutfeder sau simplu ghieluite, molift, fag aburit pentru tâmplărie, scânduri fălţuite, stâlpi de porţi, ţigle, găsiţi întotdeauna convenabil numai la:

"Arborul" S. A.

AUREL PUIU

TELEFON **6.01**

◆ ***BRAŞOV*** ◆

Str. **Iuliu Maniu** No. 67.

INTREPRINDEREA de POSTAVURI

KAJCSA ANDREI

SATULUNG No. 21. ~ jud. BRAŞOV.

● (lângă staţia de tramvai.) ●

▲▲**Secţie de maşini speciale pentru tors lâna.**▲▲
Cele mai frumoase modeluri pentru postavuri de iarnă, primăvară, vară şi toamnă.

▼▼▼▼

Calitatea postavurilor este **superioară** fiind executate numai din **lână curată.**

Fabrica de Filatură

tricotaje, postavuri şi vopsitorie

de lână pură

IULIU ANTONI

Str. Regele Ferdinand No. 85.

Satulung ~ Jud. Braşov.

Produce la comandă:

tot felul de tort din lână ţigaie pură.

tricotaje, jerseuri, svetere, jambiere, ciorapi, mănuşi, etc.

Postavuri din lână pură:

ţesut casnic „Gen Homespun".

Vopseşte tot felul de material din lână curată.

Teasc special cu abur pentru postavuri mai fine.

Vânzarea se face exclusiv numai la fabrica

din

Satulung.

Str. Regele Ferdinand No. 85.

Comenzile adresate prin poştă se execută rapid.

— VIZITAŢI NUMAI —

Restaurantul, Bodega şi Berăria

„TRANSILVANIA"

TELEF.: 950. ■ BRAŞOV ■ TELEF.: 950.

Str. Voievodul Mihai colţ cu Bdul. Ferdinand.

Restaurator:

MOISE POPA

Renumita Bere **AZUGA.** ◆◆ Bucătărie **ROMÂNEASCĂ**

Vinuri vechi şi noi din cele mai renumite podgorii ale ţării.

Serviciu prompt.

Sală special amenajată pentru

petreceri, banchete, nunţi şi serate.

• Cel mai select local al lumei elegante •

Săceleni cumpăraţi numai dela **magazinul**

LA „CAINELE NEGRU"

IOAN OVESEA

TELEFON: 9.66.

STR. HIRSCHER No. 2. BRAŞOV

Mare asortiment de Coloniale şi Delicatese

◆◆◆◆◆◆◆◆

Serviciu prompt ◆ Mărfuri proaspete

Preţuri foarte convenabile.

pag. 47

Anul V. Nr. 3-4. Martie-Aprilie 1938.

PLAIURI SĂCELENE

revistă de atitudini şi probleme săcelene.

• apare odată pe lună. •

Redactor: Victor Tudoran.

Invierea Domnului.

Era în anul treizeci şi trei al erei creştine. Zorile zilei abia se revărsau; stelele luminoase încă nu dovedise să dispară din înălţimea cerului; totul era cuprins de un somn adânc şi învăluit în aerul cald de primăvară, plin de miresmele pomilor înfloriţi.

Iisus pe cruce. Biserica Ortodoxă Română **„Sfântul Nicolae"** din Baciu.

Pictor: **C. Nişulescu,** Bucureşti. 1936. Renovată 1936.

Adânc încă dormea Ierusalimul turburat. Liniştit se odihneau bătrânii şi arhiereii Sinedriului. Învăţătorul din Nazaret, atât de urît de ei, era condamnat la moarte şi îngropat în peştera din grădina lui Iosif din Arimateea.

Numai ucenicii Domnului nu dormeau în această noapte. In taină Maria din Magdala, Maria lui Cleopa şi cealaltă Marie, pregăteau mirul ca să-şi plinească cea din urmă datorie a iubirei către Învăţătorul lor, precum se arăta în rânduiala Iudeilor.

Ucenicii Mântuitorului se aflau în mare desnădejde şi nu ştiau ce să facă şi ce să cugete despre Învăţătorul lor: a fost prins de ostaşii lui Pilat; judecat de Sinedriu şi condamnat la moarte pe cruce, între doi tâlhari. Şi acum este în mormânt... Evenimentele acestor zile le-a turburat dispoziţia sufletească; i-a despărţit de Cela ce certa marea şi vânturile şi acum se găsesc ascunşi de frica Iudeilor prin colţurile Ierusalimului. Erau socotiţi şi ei vinovaţi de hulă asupra lui Iahve şi de uneltiri contra Chesarului.

Cu această teamă femeile mironosiţe împreună cu Petru şi Ioan „ucenicul iubit al Domnului", au plecat spre mormânt, tocmai când o fâşie albă a zorilor se arăta la răsărit. Un gând greu le chinuia inima: cine le va răsturna piatra cea grea de pe uşa mormântului, ca să poată turna mirul pe trupul Învăţătorului.

Maria Magdalena îndeosebi se grăbea. Trist i se strângea inima, gândind la sfintele vorbe ale Învăţătorului, care a chemat-o la viaţa cea nouă; i-a dăruit iertare şi a socotit-o între ucenicii Săi.

Iată însfârşit peştera cu mormântul Domnului deschis şi piatra răsturnată de pe mormânt. Cel îngropat lipseşte... Cine a furat pe Domnul? Ingerii arată groapa şi spun că Domnul a înviat precum a spus mai înainte. Ea nu înţelege tâlcuirea adâncă a profeţiilor de demult şi cere stăruitor să-i spună: unde este Învăţătorul?

Lumina dimineţii tot mai mult se revarsă împrejur. Primele raze ale soarelui au despicat întunericul nopţii. Iar nu departe de mormânt Maria zăreşte un om. *Au nu este acesta grădinarul tocmit de Iosif Arimateeanul ca să străjuiască grădina? Negreşit el trebue să ştie unde a fost dus trupul Mântuitorului.*

Cu o rugăminte călduroasă se întoarce Maria din Magdala către dânsul zicând:

— „Doamne, dacă tu ai luat trupul Domnului meu, spune unde l-ai pus?"

— „Marie!"

Un cuvânt a rostit Necunoscutul şi glasul Învăţătorului a fost înţeles de Maria. Da în adevăr El este.

— „Ravvi!" strigă femeea cu lacrămi în ochi şi cuprinsă de bucurie se aruncă la picioarele Celui înviat.

— „Du-te şi spune ucenicilor mei..." o îndeamnă Mântuitorul.

Când primele raze ale soarelui au străbătut în grădina lui Iosif, ea se deşteaptă, şi-aduce aminte că L-a văzut. I-a cuprins picioarele pe care încă se vedea sângele închegat, îşi aminteşte că i-a poruncit: „Du-te şi spune....".

Se scoală şi aleargă în cetatea Ierusalimului să vestească tuturor: Invierea Domnului.

Nicolae Verzea.

Viitorul Săcelelor.

Studiu din punct de vedere economic şi românesc.

Intelectualii şi cooperaţia săceleană.

III.

Mai înainte de a intra în tratarea subiectului de faţă, vom face o mică paranteză. După cum era de aşteptat, articolele noastre pe lângă admiraţie şi felicitări din partea cititorilor, au stârnit şi unele mici reacţiuni din partea celor vizaţi. De ce admiraţie? Pentru că avem curajul să spunem pe faţă ceiace mulţi ştiu şi nu spun. De ce nu spun? Poate că nu au conştiinţa prea curată şi deci *nu pot* spune ceiace ar dori să spună. Cum nu avem conştiinţa vândută nimănui şi nici unui interes *decât celui săcelean,* vom merge cu această prezentare de evenimente, până la capăt. Ştim că ne vom creea noui duşmani, dar interesul satului primează, chiar cu riscul de a mai pierde câţiva abonaţi. Cum? Foarte simplu! Cei pe care noi îi atacăm, au natural un număr de prieteni, cari, în semn de protestare, *pot să ne refuze revista.*

Au această posibilitate, *dar nu au dreptul a o face,* căci atunci înseamnă că aprobă lucrurile triste despre care am scris, şi deci se unesc cu cei amintiţi de noi. Deci sunt astfel contra noastră, adică sunt contra Săcelelor. *Dar după cum dânşii au posibilitatea să refuze revista atunci când lovim în amicii lor,* tot aşa şi noi *avem posibilitatea să le publicăm numele în revistă,* pentru a putea şti şi Săcelenii adevăraţi, *cine sunt duşmanii Săcelelor.*

Chiar de ar fi să pierdem zeci de abonamente, nu ne vom opri la jumătăţi de măsură, ci vom face un studiu cât mai complect cu putinţă.

După această paranteză, pe care am ţinut de datoria noastră a o face, trecem la tratarea capitolului al doilea din acest studiu, *intelectualii şi cooperaţia săceleană.*

* * *

Săcelele au avut şi chiar au mulţi cooperatori, adică mulţi susţinători *ai ideei de cooperaţie.*

Intr'adevăr cooperaţia este o formă ideală de organizare economică, în care pot fi interesaţi deopotrivă atât consumatorii cât şi capitaliştii, adică mai clar, cei care procură — în părţi sociale mici — capitalul cooperativei. Că este o formă economică sau comercială bună, nici nu ne îndoim. Dovadă recentă avem cooperativele legionare din Capitala ţării, cari merg minunat, înlăturând în acelaş timp concurenţa şi speculanţii obraznici, iar pe de altă parte ieftinind produsele comercializate. Acest spirit nou, de cinste şi ţinută comercială, s'a impus în faţa poporului românesc, care întrezărea în România de mâine, zorile unui comerţ românesc adevărat.

Sonetul sărutului.

Soniei.

Un tremur lin de lac în amurgire,
Cu raze frânte'n apa de opal,
Sărutul tău n'a fost o amăgire,
Ci dorul prins pe culmea unui val.

Mi-ai dat azurul gândului fioinar,
Cu buzele-ţi de catifea şi rouă,
Când de pe gură ţi-am furat nectar,
Ţi-am dat în dar o sărutare nouă.

Uşor au fâlfâit speranţe multe
Şi-au ciripit în suflet visuri mii,
Opritu-s'a şi inima s'asculte,.....

Mi-se părea că suntem iar copii,!...
Dar cum găsisem în sărut fiorul,
Ne-am sărutat, căci ne-apucase dorul.

Victor Tudoran.

La Săcele rezultatele unor cooperative de aprovizionare au lăsat amintiri triste, deoarece au fost lipsite de suflul idealului, având prea mult poate din acel al materialismului personal şi egoistic.

Totuşi la Săcele putem cita ca pionieri ai cooperaţiei, pe dnii. *Dr. Victor Jinga, Dr. Gheorghe Dragoş, prof. Ionel Tăraş, Gheorghe Şeitan, Gheorghe Median, Traian Butu, Ionel Ţuţuianu, etc.* — să ne ierte cei pe care nu i-am amintit, dacă vor mai fi — cari au pornit şi practic la lucru, punând bazele *Băncii Populare „Săceleana"* din Satulung. Au reuşit astfel o primă organizare românească de credit în Săcele. Această bancă şi-a avut perioada ei de glorie, care a mai scăzut în urma evenimentelor financiare din ultimii ani. Au făcut şi o încercare cu *Atelierul de Ţesut covoare româneşti,* care nu a dat deplină satisfacţie.

Cam pe timpul acela, prin 1932 ni se pare, se licita la Bucureşti concesiunea liniei de autobuse Satulung-Braşov. Un grup de Săceleni în frunte cu Dl. prof. *Ionel Tăraş,* au pornit o acţiune pentru formarea unei *cooperative de transport.* Mulţi Săceleni au subscris cu toată dragostea, după cât mai ştim, sume destul de frumoase, printre subscriitori fiind şi *Dl. Traian Butu.* Entuziasmul era mare. Era cu adevărat un eveniment important să poţi avea o cooperativă de transport.

Concesiunea nu s'a putut obţine pentru cooperativă, astfel că întreaga cooperativă a rămas baltă.

Infiripare.

Se înfiripă o poveste nouă peste vis
Mai pură decât stelele căzute în cais
In luminişul ei cu reavăn sfânt de primăvară
E regăsirea celui care-a colindat prin ţară.
— De-acuma n'au să mă apuce-altâtea înserări
Bătând stinghier, nenumărate şi pustii cărări;

Eu voi avea cu cin'să urc în anotimpul pur —
Pe sub păduri de frasini — înălţimile de-azur;
Călătoria va să-mi fie poate-mai uşoară,
Când te-oi purta cu mine scumpă, albă lăcrimioară.
— Prin tarini ude, cu poteci fără de începuturi,
Ne vom opri să urmărim duiosul joc de fluturi;

In dimineţi de purpură, cu funigei prin dafini,
Vom rătăci pe văi, să strângem smeură şi afini —
Acolo n'o să fie nimeni-decât tu şi eu
Şi ne-om simţi aproape mult de cer, de Dumnezeu.
Trăirea noastră-aşa va fi mai limpede ca roua,
Când ni se va deschide'n vieţuire cartea a doua.

... Vor trece ani şi anotimpuri multe peste noi
Şi tot mai tineri vom părea — prin vreme amândoi.

Dimitrie Dancia.

Dacă această cooperativă nu a fiinţat niciodată, neavând concesiunea, deci obiectul pentru care a fost constituită, era normal ca banii să fie restituiţi subscriitorilor. *Ori acest lucru nu s'a făcut până acum sau* cel puţin dacă s'a făcut, nu s'a făcut pentru toţi acţionarii dela semnare, deoarece, cunoaştem persoane cari nu au primit banii înapoi nici până azi.

Nu crede Dl. prof. *Ionel Tăraş,* şi ceilalţi, că o adunare generală extraordinară ar fi necesară să lămurească membrii de soarlea banilor vărsaţi ?

Sau altfel pusă chestiunea, *ar trebui să se caute a se obţine cel puţin acum concesiunea* — căci a expirat iarăşi — pentru ca această cooperativă să devină activă.

Chestiunea cooperativei de transport trebuie lichidată cât mai curând, pentru ca publicul săcelean *să nu fie de credinţă că orice intenţie bună e născocită numai pentru a le scoate câteva sute de lei din buzunar,* pentru a rămâne pe linia moartă *ideea,* iar sumele subscrise cine ştie unde! Această clarificare este dealtfel tot atât de folositoare şi celor cari au lansat ideea acestei *Cooperative de transport.*

Pentru numărul viitor vom trata: *Săcelele şi lipsa de organizare economică.*

Vlad Şeitan.

PAGINA
POEZIEI TINERE

In dorința de a înlesni afirmarea tinerilor scriitori, cât și a debutanților, înființăm această *pagină a lor*, în care vom da ospitalitate tuturor talentelor tinere.

CHRISTOS A ÎNVIAT!

...„Și'n groapa Lui... nu L-au aflat!"...
Răsună slovele'n altar,
In cântul clopotelor rar;
Dar glasurile lor dispar
Și zorile s'au revărsat;
Coboară liniștea în sat;
Christos a înviat!

Intorși cu toți dela'nchinat
Bătrâni sfătoși, flăcăi, fetițe.
Cu ii și aurii cosițe,
Ca primele mironosițe,
Vin ape, ape, ne'ncetat
Și soarele în loc a stat...
Christos a înviat!

Iat'un obraz nemângâiat!
... I-orfanul de pe strada noastră.
Uitat de toți, lângă fereastră...
— O floare stinsă, fără glastră —
Prin lacrimi după ce-a oftat
Șoptește rar sărman băiat:
Christos a înviat!

Un cerșetor pe înserat...
Pășește 'ncet și 'ngândurat...
Din poartă 'n poartă, ca un câine
... Și Paște-i azi... și e și mâine,
Dar el, ca și-alții... n'au nici pâine...
Coboară liniștea în sat,
Christos a înviat!

N. Moroianu

EPIGRAME despre femei de FILIPPO PANANTI (1766-1837).

Femeile și vârsta.

Ce rău îmi pare că mă tot apropii
De patruzeci de ani! — îmi spuse Cloe.
Dar eu răspuns-am: — Să nu vă 'ntristați,
Că doar cu orice zi vă'ndepărtați!

Femeea.

I-au zis-o unui orb: soția ta
E-un trandafir, nu altceva.
Răspunse orbul — orbii-s fini:
„Știu nu după coloare, după spini!"

Culese și traduse din italiană de **Pimen Constantinescu.**

EPIGRAME.

lui *N. MOISIU*, care
în ultima vreme și-a
lăsat . . . *mustăți.*

Moisiu Gh. Nicolae,
Autor de noutăți,
Ar putea să scrie droaie
Dar se 'ncurcă, în... mustăți!?

Vasile Dima.

referitor la epigrama lui *Vasile Dima*, amicul *N. Moisiu* de când are mustăți, e încontinu . . . *intoxicat!*

Că Moisiu s'a 'ncurcat
Asta-i lucru adevărat,
Dar cazul este mai grav
Din ele-a rămas . . . bolnav!

Victor Tudoran.

In această pagină redacția dorește a publica numai poezii cu adevărat originale. Cum timpul nu ne permite a cerceta originalitatea fiecărui colaborator în parte, redacția roagă pe toți confrații și cititorii, a ne semnala orice furt literar, ce ar constata în versurile ce publicăm, pentru a denunța și noi la rândul nostru, cititorilor, numele plagiatorului. *Redacția.*

Din Ardeal prin Muntenia în Oltenia.

— note de drum. —

(urmare)

Ziua VII-a. 23 Aug. 1937. Ne-am sculat pe la ora 8 dimineaţa şi constatarăm cu prea puţină satisfacţie, că am dormit prost. Aşteptam să ne sosească maşina, făcând planul ce vom lua de mâncare pentru toată ziua şi pentru orice... eventualitate. Mergem doară pe locuri necunoscute şi unde nu vom găsi nici un restaurant. In acest timp intră Ionică, comisionarul hotelului.

— Bună dimineaţa!

— Bună....

— A venit maşina. E jos la scară.

— Bine Ionică, i-a umflă tu raniţile ăstea şi jos cu ele la maşină.

Coborîrăm cu toţii, ne suirăm în maşină, şi pornirăm să ne aprovizionăm cu mâncare. Luarăm din piaţă pe lângă mâncare şi felurite fructe precum şi doi pepeni foarte mari. Pornirăm toţi împreună cu Costică Rădoi şi şoferul, spre Ocnele-Mari. Timpul era răcoros—, noaptea plouase, — iar staţiunea ni se păru amorţită. Vizităm parcul, băile, puţinele vile, strandurile cu apă sărată şi restaurantul. Toate ni se înfăţişeau somnuroase iar gara neagră şi rece, ni se părea că se uită duşmănoasă la noi. Ne-am suit în maşină şi am plecat.

Maşina stopă în faţa închisorii dela Ocnele-Mari. Câţiva puşcăriaşi, lucrau pe-afară. Uniforma aceea dungată ne înfioară puţin. Am aşteptat până s'a terminat predarea lucrurilor la bazar, după care fapt ni s'a permis intrarea. Bazarul foarte frumos aranjat, conţinea lucruri bine executate. Am admirat câteva picturi ale locotenentului Tocilescu şi nişte tave mari pe fond negru, sculptate de căpitanul Renoiu. Am cumpărat fiecare câte un mic obiect iar împreună cu Sonia, am cumpărat o tavă mare pentru servit, artistic sculptată şi relativ destul de ieftină.

La plecare, Costică Rădoi lua informaţiuni despre viaţa de ocnă.

— Şi zici că-i rău bre în ocnă?

— Hm! aşa şi-aşa!, făcu un gardian dela poartă.

— Şi ce fac ei acolo?

— Taie la sare într'una.

— Păi lucrurile dela bazar când le fac?

— In timpul liber, în ateliere speciale.

— Va-să-zică au şi timp liber, păi atunci nu-i tocmai aşa rău! filosofă Costică.

Poftiţi şi'ncercaţi, glumi gardianul.

— Ba..... să mă ferească Dumnezeu, zise Costică, făcându-şi cruce.

Salina nu am putut să o vizităm, era voie numai Lunea şi Vinerea, iar dl. director nu venise încă la birou pentru a ne permite. Noi ne mai voind să aşteptăm, am plecat.

Frumusețea drumului oltenesc, are un farmec deosebit. Verdele pomilor se îmbie armonios cu albastru crud al cerului și cu verdele pal al ierbei. Șoseaua când urcă șerpuind, când coboară în pantă dulce, pătrunzând, ca un fir de argint prin covorul verde al împrejurimilor.

Farmecul drumului oltenesc, constă și din alt punct de atracție. Oltenia s'ar putea numi pe drept cuvânt, nu Țara Banilor ci Țara Troițelor. La fiecare isvoraș, la fiecare cișmea, puț, cotitură, răscruce sau casă mai înstărită ori lângă două sălcii bătrâne sau plopi singuratici, se ridică modest, doveditoare de credință populară, aceste minunate troițe, înfipte în pământul primitor al Olteniei, ca țintele de aur și argint pe chimirul unui Făt-Frumos din basm. Fiecare vrea să pară mai mândră decât celelalte, iar la răscruci de drumuri se îngrămădesc câte două-trei la un loc. Unele sunt din lemn tare, altele din brad, altele din piatră ori zidite din cărămizi. Cele din lemn sunt de multe ori vopsite sau afumate. Toate au pictat pe față, la mijloc, câte o iconiță sau vreo scenă din biblie. Deasupra picturei ori sub ea, scris sau săpat în lemn, de mâini prea puțin dibace de țărani, se găsește inscripția cu numele donatorului, anul și cauza pentru care au ridicat-o. Varietatea scrisului și felul în care sunt făcute, îți impresionează plăcut ochiul, încât la vreun colț dacă lipsesc, observi aceasta imediat. Aceste podoabe ale pământului oltenesc sunt exemplele cele mai autentice ale tăriei credinței noastre ortodoxe și ale adâncilor ei legături în masa poporului.

Urmărind cu ochii toate aceste flori ale șoselei, care de care mai vechi nici n'am băgat de seamă că mașina ne-a purtat prin Teiușu, Titireciu, Pietrarii de Jos, Negulești, Ferigele, Neagota și Romanii de Jos. Acum urcăm la Mânăstirea Horezu, care se vedea încă de departe, albă ca o porumbiță pe fondul negru-verzui al pădurii de brad.

Mașina pătrunde în curtea întâia a mânăstirei Horezu, Hurez sau Hurezi, după cum i se mai spune. Numirea oficială pare a fi Hurezi, deși pe unele hărți e trecută Horezu. Noi îi vom zice Horezu. Am scoborît din mașină și nu știu de ce, dar parcă inima începuse să bată mai tare. Eram oarecum emoționat. Cauza, nu știu care să fi fost! Poate faptul că aveam să văd pe venerabila arhimandrită a Mânăstirei Horezu, Maica Epiharia Moisescu, în vârstă de 73 ani, care îmi era și mătușe după mamă. Fațada mânăstirii era impresionantă. In partea stângă se vedea aripa nou clădită, unde M. S. Regina Maria, și-a făcut o reședință de vară. Arcadele mari și dese, largi, cu un pridvor frumos, îi dă aspectul unui castel legendar. Grupul nostru înaintează sfios, trece și de poarta a doua a mânăstirii și ne aflăm cu toții în curtea mică sau mai bine zis în adevărata curte a mânăstirii. Frumusețea

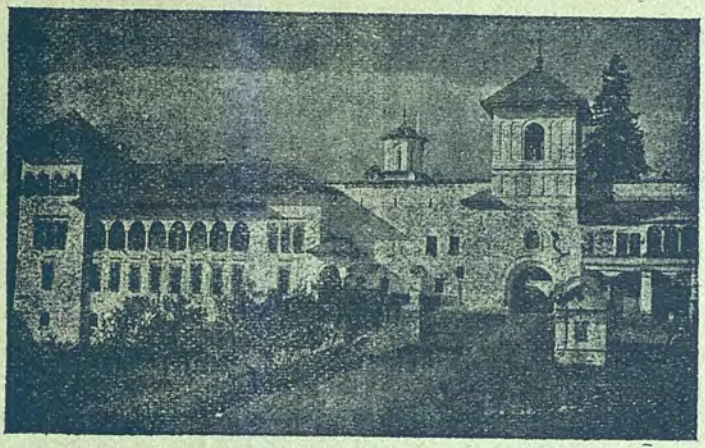

Mânăstirea Horezu (Vâlcea).

bisericii, curăţenia exemplară, foişorul şi verandele clădirilor, totul vopsit în alb, îţi fac impresia unui locaş cu adevărat creştinesc şi bine condus. Ne îndreptăm spre biserică. Ne întâmpină o maică, mai mult tânără, decât bătrână şi foarte politicos ne spune că este delegată cu conducerea vizitatorilor. Îi mulţumim respectuos şi ne exprimăm dorinţa de a vorbi cu maica stareţă. Maica susţine să vizităm întâi mânăstirea şi biserica. Noi căutăm a o face să'nţeleagă că nu-i vorba de o vizită oarecare ci că îi suntem neamuri. In fine, în cele din urmă acceptă să ne anunţe. Maica arhimandrită stătea pe o bancă în pridvorul dela stăreţie, dând ordine şi dispoziţiuni. Maica pe care o rugasem noi să ne anunţe, a ajuns la stăreţie. Stau de vorbă, dar nu mai vine cu răspunsul. Incepurăm să ne pierdem răbdarea. Ne închipuiam că nu doreşte să ne primească. Tocmai când ne făceam noi idei mai rele şi chiar când pornisem singuri să vizităm biserica, iată că vine şi maica noastră, spunându-ne că maica stareţă ne aşteaptă. O senzaţie de bucurie greu de descris ne pătrunse în suflet. Pornirăm tot grupul în audienţă la maica stareţă. Urcarăm încet scările foişorului şi în pridvor o găsirăm şezând pe o bancă.

Se prezentă întâi Lizica şi Tibi, care la fel îi erau nepoţi, apoi Sonia. Deoarece i se anunţase că doreşte s'o vadă şi subsemnatul, maica arhimandrită întreabă repede şi foarte curioasă:

— Dar Victor Tudoran care e ?

— Eu sunt, Sfinţia-Voastră, în carne şi oase !

— Tu eşti Victoraş, ei bată-te să te bată norocul. Şi în timp ce eu îi sărutam respectuos mâna, maica stareţă zise:

— Dumnezeu să te binecuvânteze !

Apoi începurăm să vorbim despre neamuri, cunoştinţele şi rudele

din Săcele. In acel timp își face apariția o maică tânără, cam de vreo 28 ani. Cum o vede maica Epiharia, o chiamă și ne prezintă pe fiecare în parte, spunându-i cu mândrie, că suntem Săceleni. Surpriza fu pentru noi mai mare, când maica se prezentă: Mihaila Gologan. Era tot săceleancă de-a noastră și încă verișoară al treilea cu mine. Eram, cu alte cuvinte, aici în creștetul Olteniei, la Horezu, tot într'un mediu oarecum săcelean.

Impresia noastră era că maica Epiharia ori era bolnavă ori era emoționată. Ne lămuri mai târziu Maica Mihaila, care spuse că Maica Epiharia a fost așa de emoționată, când i s'a comunicat că nepoții Sfinției-Sale vor să o vadă, încât, au podidit-o lacrimile. Cine știe câte amintiri au năvălit în gândurile maicii arhimandrite, în momentul în care i-am fost anunțați. Greutatea numărului lor se cerea ușurată prin lacrimi de bucurie. Și maica Epiharia a plâns. Iar noi de-aceea o iubim mai mult, mai curat și de-aceea ne mândrim că am cunoscut-o, acolo, în cuibul său monahicesc. Ni s'a servit câte o dulceață, apoi am primit încuviințarea de a vizita mânăstirea și biserica, după care vom fi invitații Sfinției-Sale la masă. Ne-a dat o maică să ne conducă și explice.

Am vizitat biserica mânăstirii. Mare, frumoasă, se vedea a fi și bogată, ni se pare pe jos, pavată cu blocuri mari de marmoră albă, având podoabe scumpe, lucrate din fir de aur și argint. Numele de Hurezi i s'a dat probabil după râul Hurez, un mic afluent al Bistriței oltene ori poate pentru faptul că în valea aceasta singuratică și tăcută răsună adesea strigătul de jale al bufniței sau — cum i se mai spune prin partea locului — al huhurezului. Aici aflarăm că mânăstirea a fost fondată prin anul 1692 de Constantin Brâncoveanu, care a înzestrat-o cu multe moșii iar mai târziu, pe la 1827 i s'a făcut adaose și reparații mai însemnate de banul Grigore Brâncoveanu.

In rândul ctitorilor vedem pe Constantin-Vodă Brâncoveanu cu Doamna Maria precum și cei 11 copii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu, Matei băieți și Stanca, Maria, Ilinca, Safta, Ancuța, Bălașa, și Smaranda, fete. Se mai pot vedea și un rând întreg de neamuri din partea Cantacuzinilor. In biserică mai e zugrăvit și chipul arhitectului bisericii, unul anume Manea.

După aceea am vizitat vechea locuință a domnului cu turnul, sala de mese, câteva chilii, dormitorul copiilor și surorilor, apoi — nu știu dacă e corect dar eu îi voi spune paraclisul de iarnă, — adică sală întocmită ca un altar, cu icoane, unde se face slujba în timpul iernei, în biserică fiind prea frig; apoi odaia Reginei, cu un frumos baldachin, pe pereți covoare scumpe, iar o parte din mobile, după timpul lui Constantin Brâncoveanu. Ne-a impresionat mult odaia de dormit a unei călugărițe tinere. In aceiași odaie erau patru despărțituri egale. La mijloc o masă și un scaun. Aici dormiau supraveghetoarele dela dormitoarele surorilor ce vor fi cu timpul tunse călugărițe. Interiorul era acoperit cu pânze albe ca laptele. Am dat la o

Odaia de dormit a Maicii Mihaila Gologan. interior. (dreapta).

parte aceste perdele şi o priveliştе minunată ni se înfăţişe ochilor. Pe jos foi ţesute, pe perete în jurul patului mărunt şi drept, covoraşe cu motive oltenești, pe pat un macat frumos în dungi iar în colţ o pernă artistic brodată. Lângă pat o măsuţă acoperită cu o faţă de masă la fel lucrată, un scaun, un ceas şi o plantă pitică. Atât deasupra patului cât şi deasupra mesei puzderie de icoane, iconiţe, cruciuliţe şi tablouri biblice, aşezate într'o armonioasă ordine. Pe fondul zidului vopsit alb, toate acestea ieşiau şi mai bine în relief, prezentând un interior simpatic, simplu şi poate tocmai de aceea aşa de atrăgător. Ochiul nostru a fost aşa de plăcut impresionat, încât nu ne-am putut ascunde entuziasmul şi admiraţia şi am întrebat al cui este acest cuibuşor de odihnă. Ni s'a răspuns de conducătoare: al Maicii Mihaila Gologan. Eram şi mai mulţumiţi şi mai mândrii, că era al unei săcelenece, deaceea l-am şi fotografiat.

Terminând vizitarea mânăstirii ne-am oprit la maica Epiharia, care ne aştepta în pridvorul stăreţiei. Am fost poftiţi în odaia de primire, am luat loc, care pe scaune, care pe pat, şi am început discuţiile. Ne-a istorisit, clar şi cu bogăţie de amănunte, multe evenimente la care a luat parte. Ne-a vorbit frumos despre tăria credinţei ortodoxe, despre puterea voinţei, despre „Societatea Acoperământul Maicii Domnului", (A.M.D.) a cărei singură iniţiatoare a fost, despre care lucruri îmi voiu permite a scri mai târziu; cât şi despre frumoasa faptă ce o fac, redactând revista săcelenilor de pretutindeni. Tot astfel am aflat că iubeşte foarte mult pisicile. Camera plăcută, cu pereţii plini de covoare şi de amintiri, din timpul celor peste 50 ani de viaţă monahală.

In biserică am văzut sticluţe cu untdelemn, în diferite mărimi. Am întrebat cei cu ele. Ni s'a spus că sunt de vânzare, pentru vizitatorii cari voiesc să ardă acasă în candelă untdelemn curat de masline. Pot să-l cumpere şi să-l toarne chiar ei în diferite candele din biserica mânăstirii. Cu vocea ei sonoră, maica arhimandrită ne-a spus că este mare păcat să se aducă jertfă lui Dumnezeu, untdelemn de proastă calitate sau chiar diferite uleiuri, chiar dacă acestea sunt mai ieftine. Nu te obligă nimeni să arzi o candelă mare sau să o arzi în fiecare zi, dar atunci când aprinzi candela bisericii sau candela dela icoana ta de rugăciuni, arde untdelemnul cel mai curat, chiar dacă e scump, pentrucă adevărata jertfă nu poate fi decât tot curată aşa după cum a fost şi sufletul Domnului nostru Iisus Cristos.

In felul său, maica Epiharia avea perfectă dreptate. Atunci, mi-a fugit gândul la unele biserici, cari imită lumina candelelor prin becuri mici electrice, mascate foarte sistematic. Oare aceasta este o jertfă cu adevărat curată sau numai o proastă inspiraţie? Feţele bisericeşti, au cuvântul. Ne-a mai spus de felul ales şi cinstit în care lucrează călu-

gărițele la hainele preoțești, la odăjdiile preoțești, la covoarele cu motive olținești sau românești ori la mohairul adevărat, care numai la mânăstiri se mai poate face. Ne-a spus că la expoziția dela Mânăstirea Cozia sunt expuse odăjdii bisericești lucrate la Horezul și Bistrița — mânăstire despre care vom vorbi mai la vale — iar când noi i-am spus că le-am văzut și că le-am admirat, nu mai putea de bucurie. Felul cum vopsește mătasea naturală, fac aceste odăjdii și mai prețuite, petrucă nici nu se taie nici nu se decolorează, iar bunii creștini, cari voiesc a face danii diferitelor biserici, ar trebui să comande aceste haine bisericești, numai la mânăstiri, unde găsesc lucruri și mai bune și mai ieftine. Costul unor astfel de haine este între 3.500.— până la 9.500.—, și chiar 12.500.— natural prețul diferă după cantitatea de fir de aur ce conțin și după modelul comandat.

Tot maica Epiharia a introdus și rasa de lucru la călugărițe, așa încât să fie ușoare în mișcări dar în acelaș timp să aibă și o înfățișare cuviincioasă. Deasemeni la Schitul Sfții Apostoli, a încuviințat să facă pe salahoritele, pentru a putea termina mai iute lucrul.

(dela stânga la dreapta) **Dra Sonia Popeia**, Maica Arhimandrită **Epiharia Moisescu**, Maica **Mihaila Gologan, Dna. Eliza Popeia.** — (în spate) **Costică Rădoi, Victor Tudoran și Tibi Maior.**

Prin străduințele Sfinției-Sale, singurul liceu monahal din țară a fost recunoscut de stat, fără ajutor dela stat, — numai profesoarele mirene sunt plătite de minister — reușind al organiza, astfel ca și credința noastră ortodoxă să poată avea călugărițe învățate, care la rândul lor să știe și ele să predea în școlile mânăstirilor unde vor fi trimise. Până în vremurile noastre, tagma călugărițelor ortodoxe, nu poseda — decât în rare cazuri — exemplare culte, la nivelul călugărițelor altor religiuni. Ideile călăuzitoare ale maicii Epiharia, au fost dintre cele mai înalte ca gând monahicesc, și-au dat, după cum se poate vedea și frumoase rezultate.

Se vede că se apropia timpul mesei, deoarece maica Mihaila veni cu un rând de păhăruțe pline cu ceva băutură, parcă era un fel de spumă de drojdie, îmbiindu-ne, pentru a avea poftă de mâncare. Maica Epiharia, ne lămuri că din aceasta servește numai la zile mari sau când este vreo maică bolnavă, e bună și ca leac pentru stomac.

Incercarăm să o bem. Tare, de-ți trosneau măselele nu alta. Costică o'ncercă jumătate, la rest renunță. Intrebai pe șoptite :

— Ce-i Costache, nu merge? Deschide pofta !

— Ce poftă Conașule — așa îmi zicea el mie în glumă — asta o'nchide ! Zău, După un pahar de .... d'asta, nu mai mănânci o săptămână.

(va urma) ***Victor Tudoran.***

CRONICA LITERARĂ

„Agricultura în Statele Unite" de Aurelian Pană. *Editura „Universul" Bucureşti, 1937. Preţul Lei 60.*— Dl. Aurelian Pană, mare agricultor din Ialomiţa şi un bun cunoscător al problemelor economice actuale, vizitând Statele Unite, redă în lucrarea sa tot ce a văzut în cursul celor 54 zile cât a cercetat principalele regiuni producătoare de grâu şi porumb.

Inainte de a analiza lucrarea, socotim că este necesar să rezumăm pe scurt metodele întrebuinţate de Statele Unite pentru raţionalizarea activităţii economice în general şi raţionalizarea şi încurajarea agriculturii în special.

In anul 1933, conjuctura economică internaţională fiind cea mai slabă iar fermierii americani lipsiţi de credite şi posibilitatea de desfacere a produselor, guvernul Statelor Unite a întocmit o lege pentru ajutorarea agriculturii care a adus un aport important în controlul şi raţionalizarea producţiunei. Tot prin această lege, sindicatele agricole au fost organizate şi încurajate, dând un impuls important bursei prin exportul cerealelor şi în deosebi al grâului. Lucrarea dlui Pană, prezintă două aspecte. Unul care redă numai descrieri ale organizaţiilor agricole şi şi altul care ne arată starea actuală a agriculturii cu metodele de lucru întrebuinţate.

In prima parte autorul ne arată în statul Illinois, cum sunt cultivate terenurile fermelor şi anume: 40% din ferme sunt cultivate direct de producători; 45% sunt cultivate prin arendare; 16% sunt cultivate parte direct de proprietari şi parte în dijmă şi numai 1% sunt cultivate în regie prin administrator plătit. Este un mod de exploatare care nu se întâlneşte în agricultura altor ţări.

Arată apoi cum se face creşterea şi îngrăşarea vitelor, scoţând în evidenţă faptul că acolo vitele sunt ţinute vara în păşuni artificiale iar iarna sunt bine hrănite nu cu coceni de porumb, cum se hrănesc de obicei vitele noastre din câmpia Dunării, ci acolo cocenii de porumb după recoltarea ştuleţilor nu mai sunt consideraţi ca un nutreţ.

Descrie apoi cum se fac muncile. Arată deasemnnea că o ramură a producţiunii agricole care trece printr'o criză, este creşterea vitelor din cauza lipsei de rentabilitate şi a mecanizării agriculturii.

Inventarul mort format din maşini şi unelte este foarte bogat în detrimentul animalelor de muncă.

Trece apoi în regiunea grâului (Kansas), care are cea mai mare producţie de grâu. Arată modul de cultură şi cum se înmagazinează grâul în silozurile din gările apropiate. Este important de reţinut, că aci tot grâul, în afară de cel întrebuinţat pentru sămânţă se comercializează şi nimic nu se consumă. Fermierul cumpără făina de care are nevoie.

La bursa din Chicago principalul articol este grâul şi numai în urmă vine porumbul.

In regiunea porumbului, arată metodele de cultură a porumbului cu semănatul în sistemul Lister, cu care în regiunile secetoase se obţine recolte cu 20% mai mari decât cele obţinute cu sistemul semănatului în cuiburi. Acest sistem este de altfel şi mai rentabil, fiindcă semănatul este mai ieftin iar sporul la lucru este mai mare (autorul).

După ce descrie agricultura în Chicago, arată desvoltarea şi organizarea fabricilor de maşini agricole, bursa de cereale, silozurile, oboarele de vite, expoziţiile şi sindicatele agricole şi termină lucrarea cu anumite consideraţiuni asupra agriculturii americane, făcând îndemnuri pentru agricultorii din ţara noastră, care cu drept cuvânt, cu mai multă muncă raţionalizată ar putea obţine progrese mari.

Lucrarea dlui Aurelian Pană, scrisă pe înțelesul tuturora și însoțită de numeroase fotografii făcute de dl. Petru Pană, este foarte importantă de a fi citită în deosebi de marii agricultori din țara noastră, dornici de a cunoaște problemele de organizare a exploatațiunilor și rezultatele practice ce se pot obține.

Ing. Alex. Stroe.

„Viața Economică a României" *în timpul guvernării liberale 1933-1937* **de Victor Jinga** *Tip. Națională, Cluj 1937.* Dl. Dr. *Victor Jinga*, distins scriitor și profesor universitar, de curând, pe lângă o mulțime de alte scrieri de valoare, ne-a dat pe ogorul științei economice, o nouă carte.

Privită din punct de vedere economic, această carte are o valoare excepțională, dat fiind că dl. *Victor Jinga*, este dotat cu un desăvârșit talent scriitoricesc și cu un spirit fin de observator economic, așa că poate fi păstrat ca și până acum în rândul economiștilor de mâna întâia.

In expunerile sale, prin această lucrare, aranjată pe capitole de specialitate, tratează chestiuni de ordin economic, în cadrul unei sensibile nuanțe politico-sociale, scoțând astfel în evidență anumite lipsuri, cari au determinat punerea într'o fază sau alta, scăderea sau ridicarea economiei noastre naționale, în acord cu sistemul economic internațional, din cauza efectelor sau defectelor politice.

Deși se pare că această carte, se sprijină pe anumite idei politice, credem că autorul a avut ca scop să scoată în evidență prin aceasta, într'o măsură ori cât de restrânsă, lipsa de prevedere a unor oameni de stat și să lumineze opinia publică în această direcție, care de multe ori stă departe de realitate.

Și totuși această carte, este bine venită și poate servi ca *„ghid"* de orientare în arta politică a celor chemați să o facă acum ca și în viitor!

Ion Sulu.

„AMURG" poezii de George Cuza. *Tip. Al. Țerek. Iași 1938.* Când am primit acest volum la redacție, am avut o tresărire de bucurie. Cine e acest scriitor *George Cuza* sau *Gfie. Cuza*? Să fie fostul ministru al muncii, fiul lui *A. C. Cuza* sau altul care profită din această asemănare de nume? Ne găsind nimic care să ne lămurească definitiv, am renunțat la această cercetare. Oricine ar fi, noi îl vom recenza obiectiv.

Cele douăzeci de poezii ale lui *Gfie.* sau *George Cuza*, prezintă o curiozitate, care ne face să ne întrebăm dacă autorul este destul de serios. Găsim alături de poezii bune, poezii slabe; de versuri frumoase, strofe foarte rău plasate sau chiar fără sens. Unele sunt parcă voit în nepotrivire cu realitatea.

De exemplu în poezia: *„Amurg"* pag 5.

„Cum piere-aurora în vagi înserări",

este un rând care nu poate produce decât haz. Cum frate, *aurora* parcă e numai în zorii zilei. Poate amicul *Cuza* să fi descoperit vreuna mai recentă care se arată seara, dar asta știam noi că se numește: *asfințit.* Sau rândul acesta:

„Vârtelniță ce plânge pe-o casă părăsită",

din poezia *„Lui Eros"* pag. 7, în care mai găsim și expresia: *„crime monstruoase"* ?!

Ca technică, — ritm și rimă — realizările lui *Gfie. Cuza* sunt bune. Ca inspirație și formă poetică, majoritatea lor sunt slabe.

Totuși are și unele sclipiri, pe care nu le putem trece cu vederea. Iată de pildă:

Trecutul tău l-au răbojit uncheșii
Cu paloșul și slova sângerândă,
Pe când durat-au neclintita pândă
Ce-a zămislit moșia și răzeșii.
(Țării mele).

sau altele, din care reproducem fragmentar, din cauza lipsei de spațiu.

Pe voievozi din cripte îi desgroapă,

ori :

Cozii de baltag şi sfântul semn al crucii
Să-l taie iar în codrul des fiaiducii,

Spre re'nvierea datinei străbune!
Trezeşte zori cu sângerata roată
Să biruie atâta stricăciune,
Iar rodul brazdei dă-ni-l iarăşi nouă!
(Rugăciune).

Majoritatea versurilor lui *Gfie. Cuza*, sunt de factură naţionalistă iar când autorul va reuşi să se elibereze de versuri cari îi strică numai, căutându-le o formă mai originală dar în acelaşi timp frumoasă, va putea conta, pe drept cuvânt, printre făuritorii de adevărat vers românesc în ţara lui Ştefan cel Mare.

Victor Ion Crifu.

Actualitatea Doctrinei Solidariste *de* **Victor Jinga,** *profesor la Academia Comercială din Cluj. Biblioteca revistei „Observatorul Social-Economic". Cluj 1937.* Intre nouile sisteme sociale-economice cari încep pretutindeni să înlocuiască sistemul falimentar al liberalismului, solidarismul — bazat pe legea naturală a ajutorului reciproc — ale cărui linii generale sunt prezentate în această lucrare, este desigur unul dintre cele mai de seamă. Iată dece studiul dlui prof. univ. *Victor Jinga,* este în momentul de faţă, de o importanţă deosebită, atât pentru felul clar în care sunt expuse principiile doctrinei solidariste, cât şi mai ales, pentru concluziile D-sale referitoare la posibilităţile de desvoltare ale cooperaţiei, în cadrul solidarismului.

Lucrarea este documentată şi trebuie să fie cunoscută de toţi cei preocupaţi de nouile orientări economice.

Ion Păltănea.

Sărbători fericite
urează tuturor
abonaţilor, sprijinitorilor, cititorilor colaboratorilor şi la toţi prietenii,
revista
„Plaiuri Săcelene".

SATULUNGENE.

Strand sau Baie Comunală. Şi-a făcut drum ideea unui strand la Satulung, care cu adevărat ar fi necesar. Dar nu numai atât! Ar fi în acelaşi timp şi o afacere rentabilă pentru primăria comunei. Nu ştim cum se vor împăca mocanii noştri cu siluetele sidefate ale înnotătoarelor, cari întinse pe nisipul arzător şi fin, adus din Valea Tărlungului, vor face *„plaje de soare"* şi în acelaşi timp şi cu ochiul băeţilor frumoşi, dar noi credem că ar fi mai necesară o *baie comunală,* care înzestrată cu un pic de confort modern, ar face mult bine populaţiei. Curăţenia este un factor principal la îngrijirea sănătăţii, astfel că în timpul iernii mai ales, ar fi foarte folositoare.

Departe de noi gândul de a lăsa să se înţeleagă că de prezent Săcelenii ar fi *„nespălaţi"*, dar dacă o fac astăzi, o fac în mod foarte primitiv.

Mai ţinând seamă şi de faptul că o parte mare din Satulungeni sunt lucrători în diferite uzine sau la cfr., această *baie comunală* ar fi şi mai utilă. Chiar dacă la început ar fi mai greu, totuşi până la urmă se vor obişnui să facă baie mai des. Noi nu veneam cu aceste propuneri, dacă nu ne-ar fi rugat chiar o parte dintre cei interesaţi. Trebuie să recunoaştem însă că ideea este minunată. Dar alta este cauza asupra căreia voim să stăruim. S'a svonit că Satulungul va face împreună cu Cernatu, acest strand. Dece împreună cu Cernatu ? S'au poate comuna Satulung nu are parale suficiente ? Refuzăm să credem. Ori poate că s'a venit cu propunerea din partea Cernatului să se facă la Tărlung acest strand ? Noi propunem să se facă la *Bâbârunca,* pentrucă e ..... *apa mai curată.* Acest strand trebuie făcut cât mai aproape de sat şi fără combinaţia cu Cernatu. Aceasta este părerea cea mai sănătoasă şi cea mai bună. Primarul comunei nu trebuie să se lase influenţat, ci să se pronunţe sigur şi definitiv pentru aceasta. Tineretul satului i-o cere. *Strandul trebuie făcut cât mai aproape de parcul comunal.* Locotenentul în rezervă şi directorul şcolar *Nicolae Boicea,* care este şi primarul comunei, are datoria să susţină părerea noastră, care este a tuturor. Şi pe viitor ar fi bine să ni se ceară şi nouă sugestii în cazuri de acest fel, pentru că s'ar putea să avem şi noi o idee bună, mai ales că în această revistă am cam frământat asemenea proecte de viitor. **V. Ş.**

••••• CRONICA SĂCELEANĂ •••••

Pildă creştinească.

Păstrători ai tradiţiei, am căutat întotdeauna să publicăm tot ce este în legătură cu măreţul trecut al satelor noastre.

Deci, după ce am tipărit în numărul 1 din anul acesta, documentul dela 1888 găsit în butca bisericii cu ocazia reparaţiilor din anul trecut, am publicat în numărul 2 tot din anul în curs, lista contribuitorilor la reparaţiile făcute în anul 1888.

In numărul de faţă publicăm lista tuturor Săcelenilor cari au contribuit la reparaţiile din anul 1937, încheind astfel seria datelor privitoare la Biserica-Nouă din Satulung.

Dee Domnul ca pilda creştinească de acum să rodească şi în viitor la fel.

* ***Redacţia.***

Cu ocazia reparaţiilor ce s'au făcut la biserica *„Sfintei Adormiri"* din Satulung, s'a dovedit odată mai mult că toţi credincioşii acestei biserici ca şi vrednicii lor înaintaşi, când este vorba de sfânta biserică, jertfesc cu dragă inimă pentru întreţinerea şi înfrumuseţarea ei. Ceea ce caracterizează frumoasa lor faptă este, că fără să fie impuşi de Consiliul Parohial la taxe fixe, de bună voie au contribuit, bogaţi şi săraci, fiecare după putere spre nobilul scop cu sume, cari au întrecut orice aşteptare şi cari au dat în total suma de *Lei 35.411* după cum se poate vedea din lista contribuirilor.

In numele Sfintei noastre biserici, exprim şi pe această cale adânc simţite mulţumiri, rugând pe bunul Dumnezeu să le răsplătească tuturora, din darurile sale bogate.

Aceste benevole donaţii vor rămânea pentru urmaşi ca o folositoare dovadă de dragoste şi spirit de jertfă al părinţilor lor.

Preot Zenovie Popovici.

LISTA

contribuenţilor la repararea Bisericei Sf. Adormire din Satulung. Anul 1937.

1.	Ioan N. Roşculeţ, Satulung	Lei 2000—
2.	Ioan I. Clinciu, Satulung	„ 2000—
3.	Prof. Dr. Gheorghe Moroianu cu soţia Zina	„ 1200—
4.	Preotul Zenovie Popovici, Satulung	„ 1000—
5.	Gheorghe Roşculeţ, Satulung	„ 1000—
6.	Prof. pens. Nicolae R. Colceag cu soţia Maria	„ 1000—
7.	Costică Voina cu soţia Eugenia, Satulung	„ 1000—
8.	Traian Butu notar, Satulung	„ 1000—
9.	Gogu Moslec, comerciant, Braşov	„ 600—
10.	Preotul Gheorghe Şerbu, Satulung	„ 500—

11. Inv. Dir. pens. Vasile Fărcaş cu soţia Maria născ. Popea Lei 500—
12. Epitrop Ioan I. Aldea cu soţia Mândica născ. Mandai „ 500—
13. Radu Popea, Satulung „ 500—
14. Dumitru Comşa, Satulung „ 500—
15. Ioan Bucureniciu, fost primar, Satulung „ 500—
16. Manea Carpin, Satulung „ 500—
17. Gheorghe Gh. Şeitan funcţ. Satulung „ 500—
18. Mihai Alexandrescu comerciant, Satulung „ 500—
19. Ştefan Guiu cu soţia Maria născ. Aldea „ 500—
20. Ioan. R. Păltănea, Satulung „ 500—
21. Ioan Costea, Satulung „ 500—
22. Gheorghe I. Bratu-Munteanu „ 500—
23. Ioan Comşa Fulga, contabil Bucureşti „ 500—
24. Maria Gonţescu născ. N. Roşculeţ, Satulung „ 500—
25. Costică Preotul cu soţia Maria născ. Aldea „ 500—
26. Dna. Cornelia Pătraşcu, Ploeşti „ 500—
27. Gheorghe Vineş, Satulung „ 500—
28. Victor Tudoran, redactor, Satulung „ 500—
29. Văd. Maria I. Comşa Fulga cu fiicele „ 500—
30. Constantin I. Voina, Satulung „ 500—
31. Ştefan Beciu, Satulung „ 500—
32. Fraţii Marioara şi Gheorghe Gh. Ovesea „ 500—
33. Ioan Tudor com. Ploeşti „ 500—
34. Ion şi Elisaveta Nicula, Satulung „ 500—
35. Ioan Stănescu, Satulung „ 250—
36. Victor Cioca funcţ. Satulung „ 250—
37. Radu Păltănea, Satulung „ 250—
38. Radu P. Ghia Satulung „ 250—
39. Dumitru Şerban, Satulung „ 200—
40. Dra. înv. Victoria Tocitu, Satulung „ 200—
41. Ioan I. Bratu-Munteanu, Satulung „ 200—
42. Ioan Băzărea, Satulung „ 200—
43. Ioan I. Jinga, Satulung „ 200—
44. Ioan I. Picioruş, Satulung „ 200—
45. Gheorghe Băilă, Satulung „ 200—
46. Bratu Munteanu, Satulung „ 200—
47. Dumitru Hagiu, Satulung „ 200—
48. Gheorge Mosloc, Satulung „ 200—
49. Ioan Popa, Satulung „ 200—
50. Ioan Corbescu, Satulung „ 140—
51. Ştefan Râşnoveanu, Satulung „ 120—
52. Văd. Brânzea cu fiul şi Ungureanu, Satulung „ 110—

Au dat câte 100— lei:

Văd. Ana Micu, Ioan Precup, Nichită Roncea, Lazăr Trâmbiţaş, Miron Pandrea, Gheorge Gh. Băilă, Gheorghe Drăghici, Ştefan Schiau, Ioan Roşca, Radu Băzărea, Ioan Alexandrescu, Alexe Pantelimon, Gheorghe Median, Nicolae Boroş, Oprea Jinga, Ioan Olariu, Radu Voina, Gheorghe Posedariu, Petru Ciobanu, Ioan Deleanu, Gheorghe Cârstocea, Alexandru Maxim cantor, Ioan Perşoiu, Petru Sârbu, Ştefan Florea, Nicolae Stan, Drăgan Ovesea, Văd. Maria Tăraş, Văd. Maria Radu născ. Popea, Văd. Ana Cioca, Dra. Paraschiva Stroe, Ioan Cricoveanu, Văd. Maria Renea, Dumitru Taflan, Văd. Stănica Teşileanu, Ioan Mâia, Văd. Maria Ganea, Văd. Ana G. Ţiţei, Moise Butu, Ioan N. Clinciu, Ştefan Nicola cu soţia Constanţa, Dumitru Mihăilă, Vasile Zorilă, Nicolae Gheorghiţă, Ioan Tohăneanu, Panait Ungureanu, Ioan Cristoloveanu, Văd. Ana. D. Cofei.

Au dat câte 60 Lei: Gheorghe Olteanu, Gheorghe Ancu, Ioan Jinga, Constantin Ştefănescu, Văd. Eufrusina Ţibără, Radu Nenciu, Ioan Vlăducă şi Văd. Ana Drăghia.

Au dat câte 50 Lei: Ioan Râşnoveanu, văd. Eufrosina Boantă, Ioan Cofei, Radu Munteanu, Ioan Gh. Şeitan, văd. Maria Săcăreanu, Ioan Tudor, Dumitru Şerban, Dumitru Ghişoiu, văd. Maria Munteanu-Roşca, Ioan Soiu, văd Paraschiva St. Incica, Vasile Poienaru, văd. Maria Bătrânu, Nicolae Jica, Bălaşa Codreanu, Ioan Roşculeţ.

Au dat câte 40 Lei: Staicu Ardelean, Ioan Lazăr, Bucur Teşileanu, Ioan I. Picioruş, Nicolae Barbu, Moise Stoica, Alexe Lazăr, Constantin Vasile, Ştefan Mihăilă, Ion St. Munteanu, Gheorghe Neagoe Gologan, Văd. Maria Ţuţuianu, Constantin Jarnea, Ioan Z. Munteanu, Gheorghe Costică, Dumitru Pătârnică, Elena Filip, văd. Eufrosina R. Barbu, văd. Maria Iancu Munteanu, Bucur Fătu, Maria Stelea, Ion Costea, Gheorghe Cheşcă, Drele: Vlăducă Ana şi Marioara şi văd. Elena Gologan.

Au dat câte 30 Lei: Manole Ţâru, Nicolae Mazăre, Ioan Nenciu, Ioan Perşoiu, Aurelia Butu, văd. Ana R. Ţiţei, Vasile Aricescu şi Gheorghe Crângea.

Au dat câte 20 Lei: Văd. Maria Picioruş, Constantin Ungureanu, Maria Mâia, Ioan I. Mâia, Sandu Costea, Gheorghe Beşchea, văd. Paraschiva Al. Stroe, Ioan Bodeanu, Gheorghe Săcăreanu, Ioan I. Păltănea, văd. Reveica C. Bobeş, Stanca Gh Bobeş, Radu Ardelean, Ioan Munteanu, Ion Necula, Ion Gh. Bodeanu, văd. Maria Jarnea, Ilie Filip, Vasile Albu, Ion Bârsan, Gheorghe G. Bodeanu, Maria I. Beşchea, Ion Perciog, Nicolae Sperchez, Dumitru Agiu, Ion Puşcă, Gheorghe Şeitan, Ioan Moldoveanu, Gheorghe Bârsan, Ion Ghiorghiţă, Ion Teşileanu, Ioan Iacob Munteanu, văd. Ileana Ilie Incica, Lazăr Olariu, Ioan Tepşan, Vasile Teleanu, văd. Maria P. Vineş, văd. Eufrosina Ştefan Râşnoveanu, văd. Maria Slăniceanu, văd. Maria Al. Jarnea, Toader Tăraş, văd. Maria I. Costea, văd. Maria St. Roşculeţ, Ioan Moldoveanu, văd. Stana Măsaru, Ioan Bodeanu, Paraschiva I. Pătulea, Ioan Teşileanu, văd. Eufrosina Pascu, văd. Maria Căciulă, văd. Maria C. Morariu.

Au dat câţ 10 Lei: Bucur Şeitan, Dumitru Ghişoiu, Ion Bocioagă, văd. Maria A. Munteanu, Gheorghe Stroe, văd. Eufrosina Aldea Vlad, Gheorghe Săcăreanu, Radu Orjan, Ion Şerban, Radu Dragomir, Ion I. Ţâru, văd. Susana Vargă, Mihai Holcdor, văd. Ana I. Roşculeţ.

In total s'a strâns suma de **Lei 35.411.—**

●●●●● CRONICA MĂRUNTĂ ●●●●●

Din lună în lună. Dacă subscriitorul acestor rânduri ar fi poet, cronica de faţă ar începe probabil cam aşa:

„De sub linţoliul alb de zăpadă un ghiocel şi-a scos căpşoru-i plăpând şi zâmbeşte sfios. O gâză mică s'a cocoţat pe un firicel de iarbă — ce se încovaie sub povara ei — şi-şi desmorţeşte aripele la razele calde ale soarelui. In poiana din marginea pădurii, unde un cuc îşi încearcă glasul, meluşei sglobii au început un joc sburdalnic. E primăvară. E primăvară la Săcele . . .“

Dar cum muza nu vizitează pe toţi cei ce iau o peană în mână, ne vom mulţumi a spune simplu. Am scăpat de iarnă. Vorba ţiganului când s'a văzut la iarbă verde.... *Uf mămucă maică, bine că mai scăpai teafăr din iarna fiasta, da fiul dracului să fiie cine o mai intra în alta“.*

La drept vorbind aşa de rea n'a fost iarna ce a trecut în cât să ne îngrozească ca pe ţiganul din poveste. Ba putem spune chiar că a fost o iarnă minunată, cu timp mai mult frumos, cu puţin ger prin preajma Bobotezii, cu zăpadă din belşug, favorabilă pentru ski şi ascensiuni, ca să întrebuinţăm expresia din buletinele zilnice ale Oficiului Naţional de Turism. Şi cu toate acestea ski-ul s'a practicat prea puţin anul acesta la Săcele, dovadă fiind faptul că nu s'a organizat nici-un concurs, aşa cum am avut în anii trecuţi. E regretabil că nu se dă ski-ului, — unul din cele mai frumoase sporturi, — importanţa cuvenită, mai ales că împrejurimele Săcelelor sunt dintre cele mai potrivite pentru practicarea lui.

Că este aşa o dovedeşte şi faptul că Batalionul 2 Vânători de Munte din Braşov a fost în ziua de 25 Februarie a. c. în exerciţiu de skiuri la Satulung. Dealtfel acest batalion şi-a construit pe muntele Renţea din preajma Satulugului o cabană şi nu ar fi exclusă într'un viitor apropiat, instalarea acestui batalion în Săcele, întrucât s'a constatat că terenul aici este foarte favorabil pentru instrucţie atât iarna, cât şi în timpul verii.

A doua zi, adică la 26 Februarie am fost vizitaţi de un alt corp de trupă. Divizionul I. Obuziere de Munte din Hălchiu, venit pentru executare de tragere.

Fiindcă tot vorbirăm de evenimente ostăşeşti, credem că n'ar fi rău să amintim de o manifestaţie oarecum quasi — militară. E vorba de retragerea cu torţe a premilitarilor din Subcentrul Săcele de sub conducerea d-lui locot. rez. *Nicolae Boicea* actualul primar al Satulungului. Manifestaţia a fost prilejuită de votarea nouei constituţii, cu o majoritate sdrobitoare. Din cele şapte sate săcelene, un singur cetăţean, al cărui nume regretăm că nu-l cunoaştem spre a-l imortaliza a avut curajul de a spune *„nu“* atunci când toată lumea *„dela vădică pân'la opincă“* a zis *„da“*. Vorba proverbului *„Vodă da şi Hâncu ba“*. Dece s'o fi *„împroptit“* dumnealui nu ştim. Poate fiindcă a vrut să nu fie la fel cu toţi, [redacted]

Cetiţi şi răspândiţi revista „Plaiuri Săcelene“

Către sfârşitul lui Făurar, Duminecă 27 ale lunei, *Societatea „Săceleana“* a organizat în sala gimnaziului din Satulung o şezătoare populară, care până în prezent este prima şi ultima manifestaţie de acest fel în anul acesta, la Săcele. S'a reprezentat comedia lui V. Alexandri *„Un leu şi-un zlot“* interpretată de d-rele *Tiţa Roşculeţ, Jeny Pâtea, Victoriţa Baltag* şi d-nii *Florin Pană, Aldea Baltag, Lepedeanu, Comăniţă, Aurel Fotescu,* etc. Programul a fost complectat cu diferite cântece executate de corul gimnaziului sub conducerea d-lui *Florin Pană* şi muzică

modernă şi arii naţionale executate la acordeon de *Ion Stoian.*

Cam aşa s'a încheiat a două lună a anului şi odată cu ea s'a apropiat de sfârşit *„câşlegiul"*. Dar cum nu se cădea să lăsăm să treacă neobservat acest eveniment, am crezut de cuviinţă că nu ar strica o mică petrecere înainte de postul cel mare, că de e cam *„mare"* postul şi-i cale lungă pân'la Paşti. Zis şi făcut! Astfel în seara zilei de 5 Martie a. c. cu o zi înainte de lăsata secului, *revista noastră*, în unire cu *Legiunea de Jandarmi Braşov* prin postul Satulung, a organizat în saloanele restaurantului *„Soare"* tradiţionalul bal al plăcintelor.

S'ar putea crede, judecând după denumirea atât de sugestivă, că la acest bal s'au savurat mai mult plăcinte, decât s'a dansat. S'a întâmplat însă tocmai dea'ndoaselea, pentru motivul foarte simplu că plăcinte au fost cam puţine, iar lume berechet. Lume de peste lume. Bruma de plăcin'e s'au vândut în câteva minute ca.... plăcintele calde, încât mulţi au fost aceia cari au plecat înghiţind în sec, fără ca barem să le fi gustat. Şi Doamne, Doamne, gustoase mai erau. Cu toate acestea s'a petrecut minunat până'n zori. Şi cum n'ar fi fost aşa când am avut Jazz-ul Regimentului 89 Inf. cunoscut la Săcele mai ales în urma balului organizat anul trecut la Paşti de revista noastră. Păcat însă că de astă dată a lipsit faimosul taraf popular *„Gândac"* cu al său dizeur Făşie, care să ne mai zică şi câte una de dor şi inimă albastră.

S'au ales două regine: una a balului şi una a plăcintelor. Regina balului d-ra *Anişoara Iordachie*, a primit cadou o glastră pentru flori şi o sticlă de vin înfundat, pe care însă, după câte am auzit, ar fi băut-o.... regele, iar regina plăcintelor, d-ra *Marx Jarnea*, a primit o glastră pentru flori şi.... n'aţi ghicit încă?..... o falnică plăcintă mocănească cu refrec. De soarta plăcintei nu ştim însă nimic; o fi mâncat-o regina, s'o fi înfruptat din ea regele, sau poate amândoi. Destul însă că a dispărut *repede şi degrabă.*

Venitul curat realizat a fost destinat în mare parte Sanatoriului Jandarmilor dela Carmen-Sylva iar restul pentru revistă.

Tot în seara aceleiaşi zile *Asociaţia Sportivă „Izvorul"* a organizat ceva asemănător — adică tot ceva cu plăcinte cu refrec — în salonul d-lui *Gh. Median* din Satulung. A participat un public mai puţin numeros, balul fiind numai cu invitaţii. Alte amănunte nu am putea da deoarece nefiind invitaţi nu am fost nici barem în treacăt pe acolo. O veche vorbă românească zice: *„Nepoftitul n'are scaun"* şi nouă nu ne prea place să.... *stăm în piciare.* — Totuşi din auzite, putem spune, că au avut două muzici: *Jazz-ul „Săceleana"* şi taraful *„Niţă Oglindă"*. Deasemenea se spune că s'a petrecut destul de bine.

Credem însă că nu s'a petrecut atât de bine ca la noi, de vreme ce o parte din cei ce fuseseră la început la petrecerea *„Izvorului"* au venit mai târziu la noi, unde au rămas până la sfârşit. Nu ştim cum se face dar serbările revistei noastre — nu ca să ne lăudăm — dar totdeauna sunt mai animate. Poate că de astă dată succesul nostru s'a datorit versurilor cu care se încheia afişul:

Fie ceaţă, fie nor,
Toţi se pregătesc de zor,
Vin de dragul fetelor
La „Balul Plăcintelor".

Uite-aşa sfârşirăm cu câşlegiul. In post vieaţa devine mai plictisitoare la Săcele. Nici petreceri, nici nunţi, nici nimic. Poftim scrie dacă mai ai despre ce! Noroc cu micul *Mircea*, căci altfel am fi fost nevoiţi ca pentru restul lunei Martie să scrim: *pe frontul săcelean nimic nou de semnalat!* Să nu vă închipuiţi cumva, că este vorba aci de Micul Mircea, copilaşul cu glas argintiu ce ne desfătează adesea la radio sau în

filmele de cinema, ci de un alt *Mircea*, ceva mai mititel — deabia de câteva luni — de pe meleagurile noastre. Este al 11-lea copil al cetăţeanului *Ion Drăgănuţă* din Turcheş, şi a fost botezat în ziua de Duminică 27 Martie a. c. de către M. S. Regele, reprezentat prin dl. colonel *Tocineanu*, prefectul Judeţului Braşov. Botezul a avut loc la biserica din Turcheş, în prezenţa autorităţilor locale, de faţă fiind şi formaţiile premilitare precum şi şcolile din Săcele. După botez o procesiune în frunte cu muzica Bat. 3 Vânători s'a îndreptat spre piaţa din faţa primăriei, unde a avut loc botezul pieţii cu numele de *„24 Februarie"*. Pe acest loc se intenţionează a se ridica o statue *M. S. Regelui Carol II.*

Tot în acelaşi zi Asociaţia sportivă *„Isvorul"* din Satulung, şi-a inaugurat stagiunea sportivă din primăvara acestui an prin matchul cu *„Suburbiu"* din Braşov, care însă nu a putut fi terminat din cauza timpului nefavorabil. După cum vedeţi începutul a fost cam prost; sperăm să fie sfârşitul mai bun.

Duminecă 3 Aprilie a. c. stolul de străjere al *Gimnaziului Industrial de Fete* din Satulung, de sub conducerea dnei. *Laura Gafencu*, directoarea gimnaziului, a organizat o şezătoare străjerească. S'au executat diferite cântece străjereşti de către corul gimnaziului condus — *din cuşca sufleurului* — de către dra. *Dora Davidescu*. Au declamat elevele: *Elena Mereuţă, Tiţa Păltănea, Elena Munteanu, Marioara Lungu, Târţălaş, s. a.* Un grup de străjere au executat mai multe jocuri româneşti. După serbare s'a făcut o dare de seamă asupra gestiunii anului financiar 1937-38, dându-se descărcare comitetului.

Am arătat mai înainte cum ar fi început cronica noastră dacă cronicarul ar fi poet. In acest caz ea s'ar fi încheiat astfel:

„Sunetul limpede şi vesel al clopotelor, umplu văsduhul, iar în mâinile credincioşilor luminile vârtelnicioarelor, străluces viu, ca licuricii în bezna nopţii, luându-se parcă la întrecere cu stelele depe seninul cerului. Un fior trece prin inimile mirenilor şi buzele lor, rostesc: „Christos a înviat!"

Dar... noi încheiem sfătuind pe onoraţii noştri cititori — atât cei care au plătit, cât şi cei care ne vor plăti.. abonamentul, nu la Paştele Cailor, — să fie cumpătaţi întru înfruptarea din cele lumeşti bunătăţi, pentru a fi ocrotiţi ei şi întreg neamul lor de gravă betejeală.

Şi-acum închipuiţi-vă că ciocnim cu Dvs. tradiţionalul ou roşu zicându-vă: *„Christos a înviat!"*

Ion Păltănea.

„Gând Românesc" *Anul VI. Nr: 1—2. Ianuarie-Februarie 1938. Cluj.* Subt priceputa conducere a lui *Ion Chinezu*, apare în condiţiuni technice redacţionale minunate, revista *„Gând Românesc"*, care face cinste literaturii de peste Carpaţi. Din numărul acesta reţinem: *Lucian Blaga energie românească* de *Vasile Băncilă;* Sectarii, fragment de roman, de părintele *I. Agârbiceanu*; apoi colaborarea lui *D. Caracostea, Radu Brateş* (despre scriitorul Pavel Dan) şi *George Fonea*, tălmăciri din Reiner *Maria Rilke*. La partea de versuri reţinem numele: *Yvonne Rossignon* şi *Dimitrie Danciu*. La cronici semnează *Ion Chinezu, Al. Tofăneanu*, etc.

Această revistă merită pe drept cuvânt a fi încurajată de cei cari doresc a avea o revistă literară bună.

Victor Ion Criţu.

— *Colaboratorul nostru* Dimitrie Danciu *a cărui activitate literară este cunoscută cititorilor din paginile „Plaiurilor Săcelene", semnează versuri de reală sensibilitate în revista „Ţara Bârsei" de sub conducerea prof. Axente Banciu — şi în „Convorbiri Literare" — revistă fondată de soc. „Junimea", care continuă să apără cu material valoros şi variat, datorită prof. univ. Al. Tzigara-Samurcaş — directorul-Fundaţiei Carol I.*

P. S.

Cuvinte de omenie bunilor Săceleni.

Cetiți, cu gânduri curate, socotelile alăturate, pe cari vi le înfățișează conducătorii Băncii Populare „Săceleana". De sigur, sunt cifre modeste dar cari au un alt tâlc decât acelea ale marilor societăți anonime, organizate de cei avuți și cari funcționează pe temeiuri, de speculă și exploatare. Fiecare cifră din socotelile băncii noastre este o luminiță care ne ajută să vedem limpede drumul făcut până acum, este ceva din sufletul nostru al tuturor care timp de 13 ani a bătut pentru frumoasa înjghebare românească si gospodărească a Săcelelor noastre, Banca populară cooperativă „Săceleana".

Am trecut cu bine peste cei vre-o 4—5 ani foarte grei. *Nu ne-am lăsat tăpuși, trăim și ne vom spori puterile și sfera de activitate.* In acești 4—5 ani multe instituții, înzecit și însutit mai puternice decât noi, s'au prăbușit. *Banca noastră a vâslit din toate puterile împotriva curentului de distrugere, a rezistat și a ajuns la malul mântuirii fără ca nimic din ceiace a alcătuit și alcătuește țăria, frumusețea și rosturile ei românești și obștești să se fi sdruncinat*; acest lucru îl știu și îl prețuesc toți oamenii de bună credință, îl știu dar îl nesocotesc cei de rea credință, acei pentru cari bârfirea și dușmănia sunt singura îndeletnicire și singura zestre sufletească.

Să punem împreună degetul pe câteva din datele cuprinse în bilanțul băncii încheiai la sfârșitul anului 1937.

Banca noastră a primit în anul trecut lei 323448 depuneri spre fructificare. A dat în 1937 lei 406000 împrumuturiri noui Românilor săceleni. Banca are lei 154555 fond de rezervă, cel mai mare pe care l-a avut vreodată, precum și lei 48120 fond pentru creanțe dubioase; dacă raportăm aceste două fonduri la totalul mijloacelor bănești pe cari le mânuește banca, constatăm seriozitatea și temeinicia societății noastre. Deși au fost ani de mare criză, numărul membrilor societății noastre nu a scăzut deloc, ci este în continuă urcare. La fel și cu numărul depunătorilor spre fructificare. Câștigul curat al societății noastre este în 1937 aproape îndoit față de cel din anul 1936. Banca noastră și-a îndeplinit conștiincios și prompt toate îndatoririle, toate angajamentele; serviciile băncii sunt mult căutate și prețuite de toți acei care au lucrat odată cu ea.

Dorința noastră vie este ca societatea noastră să se desvolte mult, să poată alimenta cât mai multe inițiative gospodărești la Săcele. Credem neclinit că numai printr'o viguroasă activitate cooperatistă în mai multe domenii se pot învioara și întrema Săcelele noastre. Noi, Săcelenii, am dat neamului nostru atâția deschizători de drumuri, organizatori și creatori: dacă am trezit la viață nouă pe alții, nu vom fi oare în stare să ne mântuim pe noi? Nu are nimeni dreptul să ne fure și speranța, dupăce am fost despoiați, pe furiș, la noi acasă, de toate îndreptățirile și de tot avutul nostru.

In anul trecut am mutat sediul societății noastre din Satulung în Cernatu pentru a fi în centrul comercial al Săcelelor, cât mai la'ndemâna tuturor Săcelenilor. Majoritatea membrilor băncii sunt din Satulung; dorim ca lor să li-se adauge cât mai mulți dintre Românii celorlalte sate ale Săcelelor pentru ca societatea noastră cooperativă să sporească în puteri și activitate prin solidarizarea tuturor Săcelenilor de bine.

Chemăm pe toți bunii Săceleni să devină membrii societății noastre; aduceți la banca voastră — spre păstrare — banii cari vă prisosesc, cereți împrumuturi, cercetați-i casa pentruca să vă încălziți de simțire cooperatistă.

Uniți în cuget săcelenesc și simțire cooperatistă să ne afirmăm voința de progres, iubind faptele obștești săvârșite în satele noastre prin cinste și omenie și contribuind — cu puteri sufletești și materiale — la întărirea și sporirea lor.

V. I.

BANCA POPULARĂ „SĂCELEANA"

BILANȚUL INCHEIAT LA 31 DECEMVRIE 1937

Activ			Pasiv		
Disponibil, efecte publice și participații:			**Fonduri proprii:**		
Cassa	47.598		Capatal social deplin vărsat	898.444	
Depozite la bănci .	20.420		Fond de rezervă .	154.552	
Efecte publice . .	8 800		Fond de pensii . .	23.077	
Participațiuni . . .	77.500	154.318	Fond cultural . .	5.512	
Debitori:			Fond creanțe dubioase . .	48.120	
			Fond reduceri conversiune .	2 854	1.132.559
Imprumuturi . . .	1034.051		**Fonduri streine:**		
Datorii convertite .	678.399				
Diverși debitori .	119.001		Depuneri spre fructificare .	1,136.501	
Ajutorul Statului pentru asanare . .	421.970	2.253.421	Credite dela B.C.C. înainte de asanare .	62.787	
Imobilizări:			Efecte scontate B.C.C.	49.800	
			Diverși creditori .	11.141	
Mobiliер	27.745		Dobânzi reportate pe 1938 .	10.029	
Casete de economie	3.000		Beneficiu net . . .	45.154	1.315.412
Cheltueli reportate .	9.487	40.232			
		2.447.971			2.447.971

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE LA 31 DECEMVRIE 1937

Cheltueli de administrație:			Dobânzi și beneficii din operațiuni bancare		158.794
Cheltueli generale .	17.786				
Salarii	54.000				
Cheltueli de control	7.011				
Chirii	3.250	82.047			
Amortizări:					
Amortizarea mobilierului		1.055			
Dobânzi la:					
Fonduri colective 3% . .	5.334				
Depuneri spre fructificare .	19.555				
Efecte scontate . .	5.649	30 538			
Total cheltueli . .		113.640			
Beneficiu net . . .		45.154			
Total general:		158.794	Total venituri:		158.794

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Victor Iinga, președinte; **Ion Tăraș**, vice-preș.; **Ion Bucurenciu, I. I. Clinciu, Ion Cofei, Preot P. Leucă, Dr. Gh. Median, Ion Peteu, Ion Rusu-Tibreanu.**

CENZORI: Ion G. Gologan, N. Pană, V. V. Vlad

SECRETAR-CASSIER: Gh. Șeitan. CONTABIL: N. Rădulescu.

Adunarea generală s'a ținut la 13 Martie 1938 alegându-se același consiliu de administrație și aceeași comisie de censori.

Săceleni! păstrați revista la loc de cinste. Oricând o veți găsi, vă va aminti locuri scumpe vouă și părinților voștri.

— 15. IV. 1938. — 1500 ex. —

Abonații noștri: *)

au plătit între 1 Februarie și 31 Martie 1938.

	Au achitat abonamentul pe anul:			
	1934	1935	1936	1937
Ghe. V. Roșculeț, propr. Colilia Constanța	50	50	100	—
Florica Ciută, dir. Satulung	50	50	50	—
Marioara Cazil, secretară. Satulung	—	50	—	—
Vasile Popescu, casier. Predeal	—	—	50	100
Ion Codreanu, fucționar. Buzău	—	—	50	100
Ghe. Clinciu, funcționar. Satulung	—	—	50	100
Ion Purdilă, dir. Tărlungeni, 1/2 an	—	—	—	50
Vasile Glăjaru, deputat. Brașov	100	100	100	100
Casa de Citire, Cernatu, Jud. Brașov	100	100	100	100
A. Sandu-Lalu, înv. Dârste	—	—	100	—
Ghe. Roșculeț, președinte. Satulung	—	—	100	100
Petre Ciobanu, perceptor. Satulung	—	—	100	100

	1937	1938
Nicolae Căliman, dr. bact. Brașov	100	—
Victor Păiș, funcționar. Dârste	100	—
Ioan Stelea, preot. Zizin	100	—
Victoria Tuțuianu, Satulung	100	—
Papp Endre, avocat. Satulung	100	—
Ion Șerbănescu, croitor. Satulung	100	—
Iuliu Antoni, fabricant. Satulung	100	—
Silvestru Garcea, preot. Cernatu	100	—
Ioan I. Stroe, sub administrator. Brașov	100	—
Irodion Creangă, primar Prejmer	100	100
Vlad Vasile, contabil expert. Satulung	100	100
Mânăstirea Hurezu, Jud. Vâlcea	—	100
Vasile Maior, medic. Oradia	—	100
Radu I. Ardelea, pensionar. Brașov	—	100
Radu Răduleanu, comerciant. Satulung	—	100
Alexandru Dineti, avocat. Satulung	—	100
Constantin Filip, controlor financiar. Satulung	—	100
Tiberiu Brediceanu, compozitor. Brașov	—	100
Ioan Baltag, comerciant. Cernatu	—	100
Alexandru Peneș, maior. Sibiu	—	100
Alfred Marcovatz, farmacist. Satulung	—	100
Alexe Aldea, comerciant. Bolgrad	—	100

(continuare în pag. 74.)

*) Abonații sunt trecuți în ordinea în care au plătit abonamentul. Le mulțumim și pe această cale. Sprijinul acordat ne arată încăodată necesitatea acțiunii noastre și ne face să străduim în viitor pe același drum al Săcelelor de mâine.

SĂCELENI când veniți la BRAȘOV, vizitați numai

BERĂRIA și RESTAURANTUL

TEL. 86. **LUTHER** TEL. 86.

Restaurator:

IOAN MOȘOIU

Bucătărie excelentă

Bufet asortat

Piața Libertății 10.

VINURI din toate podgoriile țării. Serviciu ireproșabil.

BERE specială Luther blondă și brună.

Singurul local de întâlnire al elitei brașovene.

TOATĂ LUMEA CUMPĂRĂ NUMAI DELA

• MAGAZINUL •

La „PUIUL de AUR"

IOAN PROSAN

Str. I. G. DUCA No. 25.

— BRAȘOV —

Coloniale și Delicatese de primul rang.

Calitatea mărfurilor noastre este neintrecută.

Serviciu prompt ◆ Mărfuri proaspete.

Prețuri de concurență.

PRIMUL RESTAURANT
și SALON de
Spectacole
IULIU SZABO
— SATULUG. — No. 48. —
• JUD. BRAȘOV •
ARANJEAZĂ:
nunți, baluri,
banchete,
etc.
cu prețuri populare.
VINURI ALESE
Bucătărie de primul rang.

RAPID, IEFTIN ȘI REZISTENT
numai la
PRIMUL ATELIER DE
VULCANIZARE
GH. VOINA
TELEFON 2.81. • BRAȘOV • TELEFON 2.81.
Str. IULIU MANIU No. 2.

MAGAZINUL de COLONIALE şi DELICATESE

IOAN V. BĂNCILĂ

COMUNA TURCHEŞ No. 502. Jud. BRAŞOV.

VINDE: Coloniale şi Delicatese, Băuturi şi vinuri alese, Mărunţişuri şi vopselărie. Obiecte de tuci şi fierărie.

Mare depozit de făină şi cereale.

Vinuri vechi şi noui de: Dealul Mare — Odobeşti — Drăgăşani.

ŢUICĂ de VĂLENI. **Preţuri foarte convenabile.**

Rugăm comunicaţi-ne orice plângere în legătura cu aparaţia şi expedierea revistei

SALONUL DE COAFURĂ

IOAN BALAZS

CERNATU ~ Jud. BRAŞOV.

Se execută ondulaţiuni permanente cu electricitate şi cu aburi.
Mai execută şi vopsiri de păr cu garanţie şi responsabilitate.
Se gătesc mirese. — Preţuri reduse.

Achitându-vă abonamentul din timp, ne daţi posibilitatea de a apare regulat, cu colaborări alese şi în condiţiuni technice superioare.

RESTAURANTUL
şi
SALONUL

GHEORGHE G. MEDIANU

SATULUNG ◆ STR. UNIRII.

Complect renovat localul cel mai plăcut pentru

nunţi, bancheturi, serate.

Bucătărie săceleană de primul rang

VINURI ALESE

din cele mai vechi şi renumite podgorii ale ţării.

(continuare dela pag. 70).

	1937	1938
Nichită Roncea, funcţionar. Satulung	—	100
Gheorghe Filip, comerciant. Cernatu	—	100
Vasile Bărbat, sen. pensionar. Turcheş	—	100
Silvestru Sidon, industriaş. Turcheş	—	100
Manea Carpin, proprietar. Satulung	—	100
Aurelia Papp, funcţionară. Cernatu 1/2 an	—	50
Dumitru Mircan, proprietar. Baciu	—	100
Vasile Gomolea, Ploeşti	—	100
Steluţa Soci, dirigintă. Budila	—	100
Ghe. Manole, industriaş, Timişul de Sus	—	100
A. Pascu, Şcoala Politehnică. Bucureşti	—	100
Savu Luca, dir. pensionar. Satulung	—	100
Gabriela Ing. N. Caba. Bucureşti	—	100
Ionel Băncilă, notar. Suseni-Mureş	—	100
I. G. Munteanu, profesor. Galaţi	—	100
Zenovie Popovici, preot. Satulung	—	150
Ion Peteu, fabricant. Braşov	—	150
Primăria Comunei Zizin	200	—
Şcoala Primară Baciu	200	—
Ghe. Voinea, inspector contabil. Bucureşti	—	200
Nicolae R. Colceag, prof. pens. Satulung	—	200

Note literare.

Pentru informarea cititorilor noştri atât în ceiace priveşte cartea cât şi revistele româneşti, înfiinţăm această rubrică de note literare.

„Gazeta Transilvaniei". Anul acesta — în 25 Martie — s'au împlinit o sută de ani decând a apărut primul număr din *„Gazeta Transilvaniei"*, fondată de scriitorul ardelean Gheorghe Barițiu. Această „Gazetă" a jucat un rol important în viaţa Românilor din Transilvania, bucurându-se de conducători destoinici şi fruntaşi ai culturii ardelene, cari nu de puţine ori au încălzit cu trupurile lor, destul de încercate, faimoasele temniţe ungureşti.

Nu poate fi mai mare mândrie pentru o publicaţie de provincie, decât să privească în urmă drumul parcurs în o sută de ani. O sută de ani, tot atâtea sute şi mii de necazuri învinse, de kilometri de hârtie, de kilograme de cerneală, de milioane de cititori. Lupta aceasta, zi de zi, a oţelit-o făcând-o astăzi decana presei româneşti. Modestă azi şi totuşi cea mai învingătoare, ea a servit în acelaşi timp şi ca tribună de ucenicie ziaristică şi scriitoricească, unde mulţi dintre scriitorii noştri de azi au publicat primelor încercări. Însuşi redactorul nostru a ucenicit în redacţia bătrânei gazete, colaborând regulat dela 19 Decemvrie 1930, până la 28 Februarie 1932 sub pseudonimul *Victor Milorian*, în rubrica *„Colţul literaturii şi criticei literare"*.

Serbările Jubileului *„Gazetei Transilvaniei"*, se vor face în vara aceasta la Braşov, în cadrul unor mari manifestaţiuni culturale, când se va face deasemenea şi reorganizarea ei pentru o apariţie zilnică. Îi urăm sincer încă multe sute de ani de acum înainte.

„Plaiuri Săcelene".

Cotidianul „Ardealul", ce apare la Braşov sub conducerea d-lui *G. I. Gologan*, şi-a sărbătorit la 25 Martie a. c., un an de apariţie zilnică. In numărul festiv apărut cu acest prilej semnează: *G. I. Gologan, Dr. Voicu Niţescu, Şt. Vlădescu, Ion Gologan, Sebastian Gologan, Maria B. Baiulescu, Dr. G. V. Gologan, Mardare Mateescu, Ion Colan, Dr. I. Al. Bran-Lemeny, Elisabeta Henţiu* etc. Redactorul revistei noastre publică un studiu întitulat *„Dinamica Săcelelor"*.

Ion Păltănea.

Ecouri din presă despre „Plaiuri Săcelene“.

— *Ziarul „CUVÂNTUL“ București* — a. XV, n. 3149. 19 Februarie 1938.

„Plaiuri Săcelene“, este o revistă bună și provincială. Apare odată pe lună și-o conduce d. Victor Tudoran. Când o revistă ajunge la anul cinci, ca aceasta, înseamnă ceva în țara asta cu reviste de două numere, cel mult.

Numărul 1. an. V. aduce colaborări alese și studii bine puse la punct. *Vlad Șeitan, Victor Tudoran, Haralambie Țugui*, etc.

— *Ziarul „BUNA VESTIRE“ București* — a. II. n. 293, din 21 Febr. 1938.

„Plaiuri Săcelene“ revistă de atitudini și probleme săcelene. Strădania tinerilor grupați în jurul acestei reviste merită toată atenția. Scrisă frumos, cu nerv, „Plaiuri Săcelene“ își îngrijește o apariție regulată și fructuoasă. In ultimul număr iscălesc dnii: *Victor Tudoran, Vlad Șeitan, Haralambie Țugui, Ion Pandrea*, etc.

—

Acelaș ziar, cu aceiași dată.

D. Aurel A. Mureșianu a scos o broșură documentată, cu privire la vechimea elementului românesc în Țara Bârsei și în Săcelele Brașovului. Studiul se chiamă *„Originea Ciangăilor din Săcelele Brașovului“* și este editat de revista *„Plaiuri Săcelene“* în care a și apărut înainte de publicare în broșură.

AM PRIMIT LA REDACȚIE

Nu anunțăm în această rubrică decât ziarele și revistele cari la rândul lor ne anunță. Redacția.

Reviste: *„Banatul Literar“*, Caransebeș. *„Buletinul Cărții Românești“* București. *„Cuget Clar“* București. *„Curierul“* Sibiu. *„Conferența,* București. *„Fruncea“* Timișoara. *„Gând Românesc“* Cluj. *„Gândirea“* București. *„Gazeta Ilustrată“*, Cluj. *„Gândul Vremii“* București. *„Hotarul“* Arad. *„Innoirea“*, Arad. *„Insemnări Sociologice“* Cernăuți. *„Luceafărul“* Timișoara. *„Preocupări Literare“*, București. *„Sănătatea“* București. *„Stâna“* Poiana Sibiului. *„Sbucium“* Ploești. *„De Straje“*, București. *„Viață și Suflet“*, Brăila.

Ziare: *„Gazeta Transilvaniei“* Brașov. *„Libertatea“* București. *„Pământul“*, Călărași. *„Românizarea“* București. *„Tribuna Noastră“* Cluj.

Cotidiane: *„Ardeolul“* dir. G. I. Gologan, Brașov. *„Dobrogea Jună“* dir. C. N. Sarry, Constanța. *„România Nouă“*, dir. Zaharia Boilă, Cluj.

Streine: *„Nădejdea“* Vârșeț (Iugoslavia).

Plaiuri Săcelene

revistă de atitudini şi probleme săcelene.

Redactor:

VICTOR TUDORAN

apare odată pe lună.

COLABORATORI:

Vasile Băncilă, prof.; Ioan Al. Bran-Lemeny, scriitor; D. G. Constantinescu, ing. agr. insp.; Pimen Constantinescu, prof.; M. Ar. Dan, ing. prof. univ.; Gheorghe Dragoş, asist. univ.; Nina Florian, scriitoare, Silvestru Garcea, preot; Ion I. Ionică, prof.; Vasile Ivan, insp.; Ion Jalea, sculptor; Victor Jinga, prof. univ.; Petru Leucă, preot; Mihail Lungianu, scriitor; Victor Marin, preot; George Moroianu, prof. univ.; I. G. Munteanu, prof. Aurel A. Mureşianu, istoric; Nicolae Pană, inv. dir.; Zenovie Popovici, preot; Daniil Purcăroiu, preot; Hans Recker, publicist; Gheorghe Şerbu preot; Dr. Ilie Toma, asist. univ.; Haralambie Ţugui scriitor şi tinerii publicişti săceleni: Al. Stroe-Militaru, Dimitrie Danciu, Nicolae G. Moisiu, Nicolae Verzea, Victor Ion Critu, Ion Despan, Ion Păltănea, Gigi Deleanu, Ion B. Peteu, Lucian Ducşoara, Ioan Sulu, Ion Moisiu, Mihai I. Tepşan, Niţă Pârciog, N. Moroianu, Ion Pandrea, Vlad Şeitan.

VREM

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc, să înfăţişem prezentul văduvit de măreţia trecutului, să despicăm drum nou prin vremuri Săcelelor de mâine şi să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească, la ridicarea acestor plaiuri mocăneşti.

ABONAMENT ANUAL:

Particulari	Lei 100
Abonamente de sprijin dela	„ 150
Societăţi culturale, şcoli	„ 200
Instituţii şi autorităţi	„ 400

Un număr simplu Lei **10.—**
Număr dublu . . „ **15.—**

Abonamentul la ediţia populară este Lei 60.—
dar plătit înainte prin mandat poştal.

oooo

Revistă fondată în anul 1934.
Cont la C. E. C. Nr. 25.187

oooo

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA

Plaiuri Săcelene

SATULUNG — SĂCELE — (Jud. BRAŞOV)

Tip. Cultura Braşov.